

Αλέξης Μητρόπουλος: Τα 13 ΟΧΙ στο εργασιακό ν/σ

Το προωθούμενο εργασιακό νομοσχέδιο με τον ψευδεπίγραφο τίτλο «Δίκαιη εργασία για όλους- Απλοποίηση της νομοθεσίας-Στήριξη στον εργαζόμενο- Προστασία στην πράξη» που είχε τεθεί σε διαβούλευση μέχρι 19-9-2025 και τις προσεχείς μέρες κατατίθεται στη Βουλή προς συζήτηση και ψήφιση, έχει προκαλέσει δικαιολογημένα σφοδρές αντιδράσεις στο Συνδικαλιστικό Κίνημα, τους εργαζόμενους και σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

Είναι η τρίτη κατά χρονική σειρά νομοθετική πρωτοβουλία της σημερινής κυβέρνησης της ΝΔ που έχει στόχο την ολοσχερή κατεδάφιση του ελληνικού Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων και του προστατευτικού πυρήνα του Ελληνικού Εργατικού Δικαίου, όπως αυτό είχε θεμελιωθεί ήδη από τη δεκαετία του '20 του περασμένου αιώνα (κυρίως με τον ν. 2112/1920 του Εθνάρχη Βενιζέλου) και όπως είχε αναπτυχθεί μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Είχε προηγηθεί ο ν. 4808/2021 (νόμος Χατζηδάκη) και ο ν. 5053/2023 (νόμος Γεωργιάδη) που είχαν επιφέρει πολλές ανατροπές και ακύρωσαν αρκετές εργατικές κατακτήσεις δεκαετιών με αντίστοιχες διευκολύνσεις, πολλές φορές σκανδαλώδεις, προς τη μικρή και μεγάλη εργοδοσία.

Τόσο οι ν. 4808/2021 και 5053/2023, όσο και το νέο εργασιακό ν/σ, βασίζονται και αποτελούν απόλυτη συνέχεια του «Εργατικού Δικαίου των Μνημονίων», όπως αυτό έχει κωδικοποιηθεί και ισχύει σήμερα, δυστυχώς με τη συνεργασία των ηγεσιών των μνημονιακών κομμάτων και της συστημικής διανοήσης, στο Π.Δ. 80/2020 (Κώδικας Ατομικού Εργατικού Δικαίου) και στο Π.Δ. 62/2025 (επικαιροποιημένος Κώδικας Εργατικού Δικαίου)

Εξάλλου, το νέο εργασιακό ν/σ είναι διαφορετικό από αυτό που προπαγάνδιζε, καθημερινά και συστηματικά, για τρεις ολόκληρους μήνες η κυβέρνηση με τα φιλικά της ΜΜΕ και μερίδα ειδικών επιστημόνων, χωρίς να το έχει δώσει στη δημοσιότητα. Έτσι η κυβέρνηση είχε αποκρύψει από τους εργαζόμενους και την κοινωνία βασικά αντεργατικά και αντικοινωνικά του άρθρα, που σήμερα είναι δύσκολο να ανατραπούν από αντικειμενικούς και ανεξάρτητους εκπροσώπους των ΜΜΕ και της επιστήμης.

Η βασική στόχευση του νέου εργασιακού ν/σ είναι η περαιτέρω διάβρωση του Ελληνικού Εργατικού Δικαίου και η οριστική κατεδάφιση του Ελληνικού

Εργατικού Δικαίου και του προστατευτικού του πυρήνα, καθώς και η ακύρωση θεσμών και εργατικών κατακτήσεων και δικαιωμάτων ενός αιώνα και πλέον. Το εργασιακό ν/σ προωθεί την υπερχρησιμοποίηση και την υποτίμηση της αξίας της εργατικής δύναμης και την ακραία εντατικοποίησή της. Ειδικότερα το εργασιακό ν/σ προωθεί:

α) την περαιτέρω απαξίωση της ανθρώπινης μισθωτής εργασίας και την υποβάθμιση της αγοραίας αξίας της και

β) τη βίαιη απορρύθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων.

Βασικά στοιχεία του νέου συστήματος της γενικευμένης φτηνής και ελαστικής απασχόλησης που προωθεί το εργασιακό ν/σ είναι:

1. Η απασχολησιμότητα
2. Η «αναλωσιμότητα»
3. Η εργατική ανασφάλεια-επισφάλεια
4. Η «ντελιβεροποίηση» και
5. Η δομική και γενικευμένη απαξίωση της ανθρώπινης μισθωτής εργασίας.

Η ιδεολογία του προωθούμενου εργασιακού ν/σ είναι μια κοινωνία και αγορά χωρίς Εργατικό Δίκαιο σε μια «μετακανονικότητα» που το Κοινωνικό Κράτος βρίσκεται σε διαρκή συρρίκνωση και αποδόμηση.

Οι εμπνευστές και υποστηρικτές αυτών των ακραία νεοφιλελεύθερων επιλογών και παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας ισχυρίζονται ότι η γενικευμένη ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων και η κατάργηση κάθε προστατευτισμού για την αδύνατη εργατική πλευρά θα οδηγήσουν στην πολυπόθητη ανάπτυξη και ενίσχυση της οικονομίας. Στην πραγματικότητα όμως στοχεύουν στο να καταστεί η μισθωτή εργατική δύναμη φθηνότερη και η ελληνική αγορά εργασίας περισσότερο ελκυστική σε εγχώριους και ξένους επενδυτικούς ομίλους χωρίς τα παραδοσιακά θεσμικά εμπόδια που έθεταν οι κυβερνήσεις και το Συνδικαλιστικό Κίνημα για δεκαετίες σε Ευρώπη και Ελλάδα. Επιδιώκουν δηλαδή τη μετεξέλιξη της ελληνικής αγοράς εργασίας σε ένα «Ελ Ντοράντο» φτηνής και απροστάτευτης εργασίας.

Γ' αυτό με παρρησία και επιστημονική συνέπεια λέμε δεκατρία (13) «ΟΧΙ» στο προωθούμενο εργασιακό ν/σ. Ειδικότερα:

1. ΟΧΙ στο υποχρεωτικό 13ωρο στον ίδιο εργοδότη (άρθρο 6)

2.ΟΧΙ στην υποχρεωτική εβδομαδιαία διευθέτηση του ωραρίου με 8 απλήρωτες υπερωρίες (άρθρο 7 παρ.5α)

3.ΟΧΙ στην κατάργηση της 11ωρης ημερήσιας ανάπαυσης (άρθρο 20) που επιβάλλει η Ελληνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

4.ΟΧΙ στη μία απλήρωτη ώρα προετοιμασίας στη βιομηχανία και 20 λεπτών στις άλλες επιχειρήσεις πέραν του 13ωρου (άρθρο 20).

5.ΟΧΙ στη μονομερή μετατροπή από τον εργοδότη της σύμβασης αορίστου χρόνου (ΣΑΧ) σε εκ περιτροπής απασχόληση για 9 μήνες κάθε ημερολογιακό έτος (άρθρο 5)

6.ΟΧΙ στην υποχρεωτική εβδομαδιαία διευθέτηση του ωραρίου με 8 απλήρωτες υπερωρίες στις εποχικές επιχειρήσεις (άρθρο 7 παρ.9)

7.ΟΧΙ στην υποχρεωτική εβδομαδιαία διευθέτηση του ωραρίου με 8 απλήρωτες υπερωρίες στους εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας διάρκειας μικρότερης του ενός έτους (άρθρο 7 παρ. 10)

8.ΟΧΙ στην κατάτμηση της άδειας αναψυχής σε περισσότερα χρονικά διαστήματα (άρθρο 9). Απαγορεύεται έστω και αν το ζητήσει ή αν συναινεί ο εργαζόμενος.

9.ΟΧΙ στις εξοντωτικές «fast truck» απολύσεις χωρίς αποζημίωση και χωρίς επίδομα ανεργίας (άρθρο 12)

10.ΟΧΙ στις εκδικητικές απολύσεις όταν ο εργαζόμενος αρνείται να εργαστεί υπερωριακά «και η άρνησή του δεν είναι αντίθετη με την καλή πίστη»! (άρθρο 14)

11.ΟΧΙ στις έκτακτες συμβάσεις δύο ημερών με ανηλίκους, με υποχρέωσή τους μάλιστα να εργάζονται σε εξοντωτικά ωράρια (άρθρο 19 παρ. 2).

12.ΟΧΙ στη μείωση των νέων συντάξεων που προξενεί η κατάργηση των ασφαλιστικών εισφορών σε όλες τις προσαυξήσεις υπερωριών, νυχτερινών και αργιών-Κυριακών (άρθρο 68)

13.ΟΧΙ στην κατάργηση του ελάχιστου αριθμού αμειβομένων ωρών στις συμβάσεις κατά παραγγελία ή μηδενικών ωρών (άρθρο 22 παρ.1β).

Σύμφωνα με όσα αναπτύξαμε παραπάνω, καλούμε την κυβέρνηση να αποσύρει τα παραπάνω άρθρα του προωθούμενου ν/σ, να μην τα εισαγάγει προς ψήφιση στη Βουλή και να λάβει πρωτοβουλίες (πάντα σε συνεννόηση με τα κόμματα της προοδευτικής αντιπολίτευσης, του Συνδικαλιστικού Κινήματος και της ανεξάρτητης διανόησης), προκειμένου να ενισχυθούν τα δικαιώματα της εργατικής

ελληνικής τάξης, να ακυρωθούν βασικές αντεργατικές μνημονιακές ρυθμίσεις που έχουν ενσωματωθεί στον ισχύοντα Κώδικα Εργατικού Δικαίου και να αυξηθεί η αγοραστική δύναμη των μισθωτών και των συνταξιούχων. Γιατί η ανάπτυξη μίας χώρας κρίνεται από την ευημερία ολόκληρης της κοινωνίας.

Αλέξης Π. Μητρόπουλος
Πανεπιστημιακός-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ